

ocka in iz nje se razvijajo sopuhi žveplenega ogljenca, ki pomori trtne uši, ki se navadno na koncih korenin nahajajo. Učeni Gastin pa priporoča poseben aparat, ki se zabode v zemljo in iz njega se izceja žvepleni ogljenec. Potem se zopet aparat potegne iz zemlje in odkna z zemljo zasuje. Pri tem načinu se sopuhi hitreje razvijajo, pa tudi kmalu pogubé. Na Francoskem tako vsi, tudi revni mali vinorejci ravnaajo in se brajajo proti sovragu, da se vsaj tako zelo ne more zaresiti. Se ve da je prav močno gojenje neobhodno potrebno, da ne vsahnejo trte. Kjer se ne pridruži obilno gojenje, ondi je tudi vlivanje žveplenega ogljenca brezpešno in le zavrženo delo. Vsaki trti se prilije do 60 gramov žveplenega ogljenca, kar precéj stane in to tako bolj, ker treba globoko prekopavati zemljo. Stroški tako veliki, da navadni vinogradi ne bi mogli preštati poleg obilnih navadnih stroškov še to precéj drago delo. In prav ta vzrok bo moral po phylloxeri škodovane vinogradnike prisiliti, da se bodo poslužili četrtega sredstva, katero bo najmanj stroškov privedalo, in to je, da bodo zasajali ameriške trte, katere bodo pozneje z domačimi žlahnimi trtnimi piči pocepili. Ameriške trte so sicer tudi tej uši odporne, pa tako krepke in čvrste so v rašči, da jih prav obro pretrpé in pri vsem tem, da na njih koreninah silno uši visi, poganjajo polno lepih zelenih mladik, katere dovolj grozdja rodé. Pa te ameriške trte rodé grozdje, iz katerega se kaj neprijetno vino napravlja; menda tudi najhujši pijanec bi rajši vodo pil kakor tako vino. Ker je tako krepka, se tedaj more prav dobro rabiti za podlago, da se čvrsto vkoreninene trte béd. Da pa bo grozdje dobro, se pa požlahnijo s piči žlahnih domačih sort. O vspehu se ne more še tvoriti, ker ta način je še premlad. Dokler tedaj ne do obrodile ameriške pa z našimi trtami pocepne trte, ne moremo jim še izreči hvale. Na Francoskem so uže nad 14.000 hektarov vinogradov zasadili na tem načinu. Edino ta način bo zdaten pripomoček proti trtni uši in vsi se ga moramo poprijeti, kjer se je vsejala phylloxera, ker ž njo bodo morali živeti, proti tej se boriti ter skrbeti, da bodo z umom in delom od te pridobili grozdja in vina. Potrebno množino trtnih mlčev lahko dobimo iz Amerike, kar za kraje, ki so okuženi po phylloxeri, tako ni več nevarno.

Govornik sklepa z izrekom enega najslavnejšega francoskega učenjaka — vinorejca Barral-a: Kolikor boljše so naše preiskave, poskušnje in pozvedbe o phylloxeri, toliko gotoviše je prepričanje, da ne bomo kdár popolnoma mogli zatreti trtne uši in da moramo živati se živeti ž njo ter da nam ne ostaja drugega, kakor odločna srčnost bojevati se neprenehoma proti tej škodljivki.

Predno pričnemo govoriti o drugi točki, moramo najprej povedati še nasveta, katerega je vodja Göthe iz Maribora stavil. Tudi on priporoča prav toplo vpeljavo ameriških trt in poudarja, da se tudi v naših avstrijskih krajih tu in tam že ameriške trte nahajajo, ter da on uže par tisoč kolči narezal ter ob enem s cepiči „žlahnine“ pocepil in v trtnico zasadil. Letos ima uže svojo grozdje, katero je popolnoma dobro, okusno in popolnoma enako v dobroti domači „žlahnini“. Cepijo naj trte ali februarja meseca, predno pričnejo sočne biti, ali pa potem meseca maja. O sočni dobi cepiti jih se kdár delo ne sponese. Njegove skušnje učé, da se cepljenje o maju še najbolje sponese. Tudi gospod Regulín iz Dolenjskega pritrdi temu mnenju. Gospod Lečnjak iz Istre pa trdi, da njega učé skušnje, da je boljše cepljenje o svečnici. Jaz po svojih skušnjah pa menim, da je oboje dobro in gospodu iz Istre se je cepljenje boljše o svečnici sponeslo, kakor ono maja

meseca, ker je v Istri maja meseca uže velika suša, ko je mladi naraščaj od februarja do spomladanske suše se dobro očistil. Onim gospodom pa iz mrzlejših pokrajin je svečan še pretrd, maj pa uže prav ugoden za tako delo.

Baron Babo priporoča kot najtrpežnišo sorto ameriško trto „vitis extivalis“ in tudi on uže odgojuje tako bilfe v trtnici.

Konečno se sprejme predlog gosp. Göthe-a, da se naprosi visoka vlada, da naj skrbi za obilno množitev ameriških bilf, katere naj se v državnih trtnicah pocepijo in tako razdelé onim vinorejcem, kateri jih potrebujejo. Gospod Göthe je stavil še drug predlog, namreč, da bi vlada v državnih vinogradih izvrševala poskušnje o grubanji, kakoršno je v Alzaciji navadno, ker tako delo trte stori silno močne, torej tudi proti uši trpežniše. Pa ta predlog je padel, ker mu manjka pravega utemeljenja.

Nič kaj ni mi bilo všeč slišati jako različna mnenja o tem, ali bi vincarji v okolici klosterneuburški hoteli od vlade vzeti v darilo ameriških pa pocepljenih trt, da bi ž njimi poskušnje napravili v vinogradih, ki so od phylloxere bili napadeni in sedaj razkopani.

V zadevah phylloxerinih pooblaščenim vladnim komisarjem ministerski tajnik Herzmanovský je trdil, da vincarji jih ne bodo hoteli vzeti, kakor so tudi bili silno nasprotni proti zapovedi, vsled katere bi se jim vinogradi polivali z žveplanim ogljencem. Baron Babo in dunajski popotni učitelj Jablanci pa nasprotno trdita, da vincarji so hvaležni za vsakotero pomoč in da bodo radi sprejeli ameriške cepljene bilfe. Zakaj se vendar gospodje, ki so skupaj skoro vsaki dan, poprej ne pogovoré o takih vprašanjih, ampak da svetu kažejo needinost?

O drugi točki, katere postavne določbe so potrebne, da se zabrani daljno razširjevanje phylloxere, je poročal dr. Rodler. Kratkega poročila konec bil je ta, da v državnem zboru pred 2 letoma sklenjena postava o phylloxeri popolnoma zadostuje in da se vlada naprosi le ostro po njej postopati in izvrševati jo. V tej postavi pa bo izostal, kakor se je vlada sama sedaj v vinogradih državne šole klosterneuburške prepričala, oni paragraf, ki vелеva, da se imajo okuženi vinogradi skopati in trte vničiti, ker zdaj za trdno veljá, da je boljše vinograd obilno gnojiti, ali pa ameriške cepljene zasajati.

Prevažna je bila tretja točka: „kaj je umetno vino in ali se nahajajo v Avstriji tovarnice, katere izdelujejo umetno vino, in katere postavne določbe bi bile potrebne v brambo domači vinoreji in vinski trgovini.“ (Dalje prihodnjič.)

Gospodarske novice.

* Največa dandanes znana trta je na posestvu g. Adolfa Kiera v gornjih Bojanovicah na Moravskem. Ta trta je uže več let obrodila po 500 do 1200 trt, letos pa jih je imela celó 2000. Brajda obseza 21 metrov po dolžini, 2 metra pa po višini.

Šolske stvari.

Poročilo o učiteljskih zborih

v Ljubljani 25. septembra.

Naj „Novice“, ki vsa dolga leta svojega obstanka zvesto opazujejo stanje slovenskega šolstva, tudi o letošnjih zborovanjih društev: „Vdovsko učiteljsko dru-